

до приймальної комісії документів на випускника державного закладу згідно з їх переліком, а саме: відсутність довідок з ідентифікаційними кодами та соціальних паспортів; відсутність паспортів громадянина; фотокарток; втрачені та не поновлені (відсутні) свідоцтва про смерть батьків (у кращому випадку в особових справах є тільки копії цих документів). Продовжує список актуальних проблем відсутність організованого процесу передачі цієї молоді «з рук у руки» та проблеми здоров'я першокурсників-сиріт. Адже здебільшого трапляється так, що дитина-сирота зараховується на навчання до ПТНЗ за професією, за якою в майбутньому не зможе працевлаштуватися через визнання її непридатною для роботи в шкідливих умовах.

Тому нині існує необхідність переосмислити підходи до вирішення тих проблем, які супроводжують і учнів-сиріт, й інженерно-працівників (адже вони вимушені брати на себе непритаманні їм функції), через упровадження комплексної взаємодії і контролю як з боку виконкомів районних рад, інтернатних закладів державного типу, соціальних служб та організацій, так і колективів ПТНЗ.

С.О. Рабійчук

ВПЛИВ ДУХОВНИХ І КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ НА ХАРАКТЕР ДОЗВІЛЛЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ

Сучасне становлення особистості пов'язане з переосмисленням багатьох духовних і культурних цінностей, де дозвіллева діяльність постає як соціально-педагогічне явище, стає важливою сферою життєдіяльності, в процесі яких індивідуум набуває новий соціальний досвід, збагачується інтелектуально й духовно.

У наш час все більшу увагу привертає до себе позашкільна сфера соціалізації, зокрема дозвіллева діяльність старшокласників. На думку деяких науковців, саме вона стає пріоритетною в роботі соціальних педагогів.

Вивчення педагогічного потенціалу дозвіллевої діяльності старшокласників, її сутності та педагогічних функцій необхідне для розкриття механізмів впливу дозвіллевої діяльності на розвиток юної особистості, визначення умов ефективної реалізації її можливостей.

У науковій літературі стосовно проблем дозвіллевої діяльності термін «потенціал» використовується досить активно в словосполученнях «культурний потенціал», «духовний потенціал», «творчий потенціал» тощо.

Предметом нашого дослідження є вплив художньо-творчої діяльності й культурно-духовних цінностей на розвиток особистості, її художнього світу.

Визначення поняття «культура дозвіллевої діяльності» обумовлено розумінням сутності культури взагалі. У своєму дослідженні ми використовуємо визначення культури, яке міститься в працях Ю.Л. Афанасьєва, Е.В. Соколова та ін. Відповідно до мети і завдань нашого дослідження, ми розглядаємо культуру організації дозвіллевої діяльності старшокласників

як рівень доцільності її використання стосовно духовно-культурного розвитку учнівської молоді.

О. П. Томчук

ТЕХНОЛОГИИ СОЦИАЛЬНО-ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В ПРОФЕССИОНАЛЬНОМ САМООПРЕДЕЛЕНИИ СТАРШИХ ПОДРОСТКОВ

Учитывая нарастающие темпы преобразований в обществе, которое предлагает развитие образовательной системы, возможно предположить, что педагогическая поддержка старших подростков в профессиональном самоопределении является важнейшим условием качественных изменений и в образовании и в обществе. Научные публикации психологов, педагогов, социологов дают основание рассматривать проблему профессионального самоопределения как проблему особой значимости для старших подростков. Сложившееся понимание профессионального самоопределения как составляющей общего процесса развития личности предполагает взаимодействие двух систем, личности с её ценностями, установками, мотивами, интересами, потребностями, и системы педагогических условий, способствующей профессиональному самоопределению подростка. Профессиональное самоопределение в отечественной науке понимается и как компонент личностного новообразования старшего подросткового возраста, и как длительный процесс самореализации личности в профессиональной деятельности. Профессиональное самоопределение можно рассматривать как процесс формирования личностью своего отношения к профессионально-трудовой сфере и процессу самореализации через согласование внутрличностных и социально-профессиональных потребностей. Теоретический анализ научной литературы и практика педагогического исследования позволяют нам уточнить данное понятие как готовность к разрешению противоречий между сложившимися свойствами личности и необходимостью ее приобщения к конкретному виду профессионального труда в условиях целенаправленного взаимодействия участников образовательного процесса. Таким образом, необходимо разработать на основе теоретического анализа программу социально-педагогической поддержки подростков в профессиональном самоопределении.

К. Ю. Яковенко

ОРГАНІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ОБДАРОВАНИМИ УЧНЬЯМИ В УМОВАХ ЛІТНЬОГО ОЗДОРОВЧОГО ТАБОРУ

Процес соціалізації обдарованих учнів має свої особливості, тому необхідно приділити значну увагу її організації. Дослідження особистісних рис і характеристик творчо обдарованих учнів, динаміки формування та розвитку їхньої пізнавальної сфери, активності, емоційно-вольових якостей допомагає педагогам і вихователям ефективніше організувати творчу діяльність з такими учнями, розкрити їх невиявлені можливості, допомог-